

|             |  |
|-------------|--|
| Wstęp ..... |  |
|-------------|--|

## **CZĘŚĆ I**

|                          |  |
|--------------------------|--|
| WIADOMOŚCI WSTĘPNE ..... |  |
|--------------------------|--|

### **Rozdział I**

|                                    |  |
|------------------------------------|--|
| <b>ZARZĄDZANIE FINANSOWE .....</b> |  |
|------------------------------------|--|

|                                           |  |
|-------------------------------------------|--|
| 1.1. Istota zarządzania finansowego ..... |  |
|-------------------------------------------|--|

|                                                                |  |
|----------------------------------------------------------------|--|
| 1.2. Przyczyny wzrostu znaczenia zarządzania finansowego ..... |  |
|----------------------------------------------------------------|--|

|                                  |  |
|----------------------------------|--|
| 1.3. Cele przedsiębiorstwa ..... |  |
|----------------------------------|--|

|                                          |  |
|------------------------------------------|--|
| 1.4. Funkcje menedżera finansowego ..... |  |
|------------------------------------------|--|

|                    |  |
|--------------------|--|
| PODSUMOWANIE ..... |  |
|--------------------|--|

|                    |  |
|--------------------|--|
| NOWE POJĘCIA ..... |  |
|--------------------|--|

|                  |  |
|------------------|--|
| LITERATURA ..... |  |
|------------------|--|

|                         |  |
|-------------------------|--|
| PYTANIA KONTROLNE ..... |  |
|-------------------------|--|

### **Rozdział II**

#### **ORGANIZACYJNO-PRAWNE OTOCZENIE DZIAŁANIA**

|                                    |  |
|------------------------------------|--|
| <b>MENEDŻERA FINANSOWEGO .....</b> |  |
|------------------------------------|--|

|                                                 |  |
|-------------------------------------------------|--|
| 2.1. Formy prawne podmiotów gospodarczych ..... |  |
|-------------------------------------------------|--|

|                             |  |
|-----------------------------|--|
| 2.1.1. Osoba fizyczna ..... |  |
|-----------------------------|--|

|                             |  |
|-----------------------------|--|
| 2.1.2. Spółka cywilna ..... |  |
|-----------------------------|--|

|                           |  |
|---------------------------|--|
| 2.1.3. Spółka jawna ..... |  |
|---------------------------|--|

|                                 |  |
|---------------------------------|--|
| 2.1.4. Spółka komandytowa ..... |  |
|---------------------------------|--|

|                                                      |  |
|------------------------------------------------------|--|
| 2.1.5. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ..... |  |
|------------------------------------------------------|--|

|                             |  |
|-----------------------------|--|
| 2.1.6. Spółka akcyjna ..... |  |
|-----------------------------|--|

|                                         |  |
|-----------------------------------------|--|
| 2.1.7. Przedsiębiorstwo państwowe ..... |  |
|-----------------------------------------|--|

|                    |  |
|--------------------|--|
| 2.2. Podatki ..... |  |
|--------------------|--|

|                                    |  |
|------------------------------------|--|
| 2.2.1. Klasyfikacja podatków ..... |  |
|------------------------------------|--|

|                                                 |  |
|-------------------------------------------------|--|
| 2.2.2. Podatek dochodowy od osób prawnych ..... |  |
|-------------------------------------------------|--|

|                                                   |  |
|---------------------------------------------------|--|
| 2.2.3. Podatek dochodowy od osób fizycznych ..... |  |
|---------------------------------------------------|--|

|                                         |  |
|-----------------------------------------|--|
| 2.2.4. Podatek od towarów i usług ..... |  |
|-----------------------------------------|--|

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| 2.2.5. Podatek akcyzowy ..... |  |
|-------------------------------|--|

|                                                                   |  |
|-------------------------------------------------------------------|--|
| 2.2.6. Pozostałe podatki płacone przez podmioty gospodarcze ..... |  |
|-------------------------------------------------------------------|--|

|                    |  |
|--------------------|--|
| PODSUMOWANIE ..... |  |
|--------------------|--|

|                         |  |
|-------------------------|--|
| NOWE POJĘCIA .....      |  |
| LITERATURA .....        |  |
| PYTANIA KONTROLNE ..... |  |

### Rozdział III

|                                                                  |  |
|------------------------------------------------------------------|--|
| <b>RYNKI FINANSOWE .....</b>                                     |  |
| 3.1. Podstawowa funkcja rynków finansowych .....                 |  |
| 3.2. Rodzaje rynków finansowych .....                            |  |
| 3.3. Rynek pieniężny .....                                       |  |
| 3.4. Rynek kapitałowy .....                                      |  |
| 3.4.1. Rynek pierwotny .....                                     |  |
| 3.4.2. Rynek wtórny .....                                        |  |
| 3.5. Rynek walutowy .....                                        |  |
| 3.6. Rynek instrumentów pochodnych .....                         |  |
| 3.7. Instytucje rynku finansowego .....                          |  |
| 3.7.1. Instytucje pełniące funkcje pośrednika .....              |  |
| 3.7.1.1. Banki komercyjne .....                                  |  |
| 3.7.1.2. Towarzystwa ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne ..... |  |
| 3.7.1.3. Fundusze powiernicze .....                              |  |
| 3.7.2. Inne instytucje rynku finansowego .....                   |  |
| 3.7.2.1. Komisja Papierów Wartościowych .....                    |  |
| 3.7.2.2. Giełda Papierów Wartościowych .....                     |  |
| 3.7.2.3. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych .....            |  |
| 3.8. Cena pieniądza .....                                        |  |
| 3.9. Struktura czasowa stopy procentowej .....                   |  |
| 3.9.1. Teoria segmentacji rynku .....                            |  |
| 3.9.2. Teoria preferencji płynności .....                        |  |
| 3.9.3. Teoria oczekiwań .....                                    |  |
| 3.9.4. Stopa procentowa a ceny akcji .....                       |  |
| 3.10. Efektywność rynku kapitałowego .....                       |  |
| 3.10.1. Pojęcie efektywności rynku kapitałowego .....            |  |
| 3.10.2. Różne stopnie efektywności rynku .....                   |  |
| 3.10.2.1. Słaba forma efektywności rynku .....                   |  |
| 3.10.2.2. Półmocna forma efektywności rynku .....                |  |
| 3.10.2.3. Mocna forma efektywności rynku .....                   |  |
| 3.10.2.4. Badane efektywności rynku .....                        |  |
| PODSUMOWANIE .....                                               |  |
| LITERATURA .....                                                 |  |
| NOWE POJĘCIA .....                                               |  |
| PYTANIA KONTROLNE .....                                          |  |



|                                                     |  |
|-----------------------------------------------------|--|
| ZADANIA .....                                       |  |
| ANEKS 3.1.                                          |  |
| Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. .... |  |

## CZĘŚĆ 2

### ANALIZA I PLANOWANIE FINANSOWE .....

#### Rozdział IV

|                                                                                                                                    |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>SPRAWOZDANIA FINANSOWE</b> .....                                                                                                |  |
| 4.1. Cele, funkcje i zadania rachunkowości .....                                                                                   |  |
| 4.2. Rachunkowość finansowa a rachunkowość zarządcza .....                                                                         |  |
| 4.3. Sprawozdania finansowe jako źródło informacji o działalności spółki .....                                                     |  |
| 4.4. Rachunek zysków i strat .....                                                                                                 |  |
| 4.5. Bilans .....                                                                                                                  |  |
| 4.6. Wpływy polityki rachunkowości na wyniki i sytuację finansową<br>przedstawioną w rachunku zysków i strat oraz w bilansie ..... |  |
| 4.7. Sprawozdanie z przepływów finansowych .....                                                                                   |  |
| 4.7.1. Sprawozdanie z przepływów środków pieniężnych<br>a sprawozdanie z przepływów funduszy .....                                 |  |
| 4.7.2. Bezpośrednia i pośrednia metoda sporządzania sprawozdania<br>z przepływów finansowych .....                                 |  |
| 4.7.3. Przykład sporządzania sprawozdania z przepływów<br>środków pieniężnych .....                                                |  |
| 4.8. Zastosowanie sprawozdania z przepływu środków pieniężnych<br>w zarządzaniu finansowym .....                                   |  |
| PODSUMOWANIE .....                                                                                                                 |  |
| NOWE POJĘCIA .....                                                                                                                 |  |
| LITERATURA .....                                                                                                                   |  |
| PYTANIA KONTROLNE .....                                                                                                            |  |
| ZADANIA .....                                                                                                                      |  |
| ANEKS 4.1.                                                                                                                         |  |
| Wzory sprawozdań finansowych podmiotów określonych<br>w ustawie o rachunkowości .....                                              |  |
| ANEKS 4.2.                                                                                                                         |  |
| Sprawozdanie finansowe spółki Artel za rok 1994 .....                                                                              |  |
| ANEKS 4.3                                                                                                                          |  |
| Podatek odroczony w rachunkowości .....                                                                                            |  |
| ANEKS 4.4.                                                                                                                         |  |
| Sprawozdanie ze źródeł i wykorzystania funduszy spółki Artel w roku 1994 .....                                                     |  |

**Rozdział V**

|                                                                                              |   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| <b>ANALIZA FINANSOWA .....</b>                                                               |   |
| 5.1. Wskaźniki finansowe .....                                                               |   |
| 5.2. Rodzaje wskaźników finansowych zastosowane do analizy porównawczej .....                |   |
| 5.2.1. Wskaźniki płynności .....                                                             |   |
| 5.2.2. Wskaźniki efektywności wykorzystania aktywów .....                                    |   |
| 5.2.3. Wskaźniki zadłużenia i obsługi długu .....                                            |   |
| 5.2.4. Wskaźniki rentowności .....                                                           |   |
| 5.2.5. Wskaźniki reakcji rynkowej .....                                                      |   |
| 5.3. Analiza trendu .....                                                                    |   |
| 5.4. Analiza piramidalna .....                                                               |   |
| 5.5. Analiza pionowa .....                                                                   |   |
| 5.6. Modele analizy wielowskaźnikowej (Model Altmiana) .....                                 |   |
| 5.7. Podstawowe problemy związane z analizą sprawozdań finansowych .....                     |   |
| PODSUMOWANIE .....                                                                           |   |
| NOWE POJĘCIA .....                                                                           |   |
| LITERATURA .....                                                                             |   |
| PYTANIA KONTROLNE .....                                                                      |   |
| ZADANIA .....                                                                                |   |
| ANEKS 5.1.                                                                                   |   |
| Wskaźniki finansowe dla wybranych branż (spółki publiczne) w Polsce w latach 1994-1995 ..... | 2 |

**Rozdział VI**

|                                                                                          |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>PROGNOZOWANIE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH .....</b>                                        |  |
| 6.1. Plan finansowy a prognoza sprawozdań finansowych .....                              |  |
| 6.2. Opracowanie prognozy sprawozdań finansowych metodą procentu od sprzedaży .....      |  |
| 6.3. Wykorzystanie metod statystycznych w prognozowaniu finansowym .....                 |  |
| 6.3.1. Miary regresji .....                                                              |  |
| 6.3.2. Wykorzystanie metod regresji do opracowania prognozy sprawozdań finansowych ..... |  |
| PODSUMOWANIE .....                                                                       |  |
| NOWE POJĘCIA .....                                                                       |  |
| LITERATURA .....                                                                         |  |
| PYTANIA KONTROLNE .....                                                                  |  |
| ZADANIA .....                                                                            |  |
| ANEKS 6.1.                                                                               |  |
| Prognoza sprawozdań finansowych z uwzględnieniem analizy kosztów .....                   |  |



## Rozdział VII

### DŹWIGNIA OPERACYJNA, FINANSOWA I CAŁKOWITA

|                                                                             |  |
|-----------------------------------------------------------------------------|--|
| (POŁĄCZONA) .....                                                           |  |
| 7.1. Dźwignia operacyjna .....                                              |  |
| 7.1.1. Koszty zmienne i stałe .....                                         |  |
| 7.1.2. Istota ryzyka operacyjnego .....                                     |  |
| 7.1.3. Próg rentowności .....                                               |  |
| 7.1.4. Wskaźnik bezpieczeństwa operacyjnego<br>(marża bezpieczeństwa) ..... |  |
| 7.1.5. Stopień dźwigni operacyjnej .....                                    |  |
| 7.2. Dźwignia finansowa .....                                               |  |
| 7.2.1. Istota ryzyka finansowego .....                                      |  |
| 7.2.2. Stopień dźwigni finansowej .....                                     |  |
| 7.3. Dźwignia całkowita (połączona) .....                                   |  |
| PODSUMOWANE .....                                                           |  |
| NOWE POJĘCIA .....                                                          |  |
| PYTANIA KONTROLNE .....                                                     |  |
| LITERATURA .....                                                            |  |
| ZADANIA .....                                                               |  |

## CZĘŚĆ 3

### PODSTAWOWE KONCEPCJE ZARZĄDZANIA FINANSOWEGO: WARTOŚĆ PIENIĄDZA W CZASIE, RYZYKO I STOPA ZWROTU .....

## Rozdział VIII

|                                                                                                                                        |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| WARTOŚĆ PIENIĄDZA W CZASIE .....                                                                                                       |  |
| 8.1. Czas a wartość pieniądza .....                                                                                                    |  |
| 8.2. Wartość przyszła .....                                                                                                            |  |
| 8.3. Wartość bieżąca .....                                                                                                             |  |
| 8.4. Wartość bieżąca oraz przyszła szeregu przepływów pieniężnych<br>następujących w regularnych okresach ale w różnej wysokości ..... |  |
| 8.5. Wartość przyszła przepływów pieniężnych typu annuity (renta) .....                                                                |  |
| 8.6. Wartość bieżąca strumienia przepływów pieniężnych typu annuity<br>(renta) .....                                                   |  |
| 8.7. Perpetuity (renta wieczysta) .....                                                                                                |  |
| 8.8. Częstotliwość naliczania odsetek a efektywna stopa procentowa .....                                                               |  |
| 8.9. Wartość bieżąca i wartość przyszła przy niecałkowitej<br>ilości okresów kapitalizacji .....                                       |  |
| 8.10. Stopa procentowa a inflacja. Realna a nominalna stopa procentowa .....                                                           |  |
| PODSUMOWANIE .....                                                                                                                     |  |

|                         |  |
|-------------------------|--|
| NOWE POJĘCIA .....      |  |
| PYTANIA KONTROLNE ..... |  |
| LITERATURA .....        |  |
| ZADANIA .....           |  |

## Rozdział IX

|                                                                                                                        |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| <b>WYCENA AKCJI I OBLIGACJI .....</b>                                                                                  |   |
| 9.1. Wycena obligacji .....                                                                                            |   |
| 9.2. Pojęcie stopy dochodu w terminie do wykupu (Yield To Maturity) .....                                              |   |
| 9.3. Zmiany stopy dochodu w terminie do wykupu a wartość obligacji .....                                               |   |
| 9.4. Wpływ okresu pozostającego do terminu wykupu na wartość obligacji .....                                           |   |
| 9.5. Określenie stopy dochodu w terminie do wykupu na podstawie<br>ceny obligacji .....                                |   |
| 9.6. Częstotliwość naliczania odsetek a cena obligacji .....                                                           |   |
| 9.7. Wartość akcji zwykłych .....                                                                                      |   |
| 9.8. Zastosowanie dywidendowego modelu wyceny do określenia<br>wartości akcji spółki o różnej polityce dywidendy ..... |   |
| 9.9. Estymacja parametrów dywidendowego modelu wyceny .....                                                            |   |
| 9.10. Model strumieni zysku z uwzględnieniem możliwości wzrostu .....                                                  |   |
| 9.11. Wzrost dywidendy i zysku a wartość bieżąca netto możliwości wzrostu .....                                        |   |
| 9.12. Wycena akcji uprzywilejowanych .....                                                                             |   |
| 9.13. Charakterystyka wskaźnika cena/zysk (Price Earnings Ratio)<br>na podstawie modelu wyceny akcji .....             |   |
| <b>PODSUMOWANIE .....</b>                                                                                              |   |
| <b>NOWE POJĘCIA .....</b>                                                                                              |   |
| <b>LITERATURA .....</b>                                                                                                |   |
| <b>PYTANIA KONTROLNE .....</b>                                                                                         |   |
| <b>ZADANIA .....</b>                                                                                                   |   |
| <b>ANEKS 9.1.</b>                                                                                                      |   |
| Obligacje o zmiennym oprocentowaniu .....                                                                              |   |
| <b>ANEKS 9.2.</b>                                                                                                      |   |
| Podstawowe rodzaje polskich obligacji skarbowych .....                                                                 | 4 |
| <b>ANEKS 9.3.</b>                                                                                                      |   |
| Obligacje z prawem do wcześniejszego wykupu przez emitenta<br>(Callable Bonds) .....                                   | 4 |

## Rozdział X

|                                                                |   |
|----------------------------------------------------------------|---|
| <b>RYZYSKO STOPA ZWROTU .....</b>                              | 4 |
| 10.1. Ryzyko a oczekiwana stopa zwrotu .....                   |   |
| 10.2. Statystyczna analiza relacji ryzyko - stopa zwrotu ..... |   |



|                         |                                                                                                                                       |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10.2.1.                 | Oczekiwana stopa zwrotu .....                                                                                                         |
| 10.2.2.                 | Ryzyko papierów wartościowych .....                                                                                                   |
| 10.2.3.                 | Kowariancja i korelacja papierów wartościowych .....                                                                                  |
| 10.3.                   | Portfel papierów wartościowych .....                                                                                                  |
| 10.3.1.                 | Oczekiwana stopa zwrotu z portfela akcji .....                                                                                        |
| 10.3.2.                 | Wariancja i odchylenie standardowe stopy zwrotu z portfela .....                                                                      |
| 10.4.                   | Konstrukcja portfela złożonego z dwóch rodzajów akcji .....                                                                           |
| 10.5.                   | Linia efektywnego portfela dla kombinacji wielu<br>papierów wartościowych .....                                                       |
| 10.6.                   | Granice redukcji ryzyka portfela inwestycyjnego - ryzyko<br>dywersyfikowalne i niedywersyfikowalne .....                              |
| 10.7.                   | Portfel inwestycyjny a możliwość dokonywania inwestycji<br>o zerowym ryzyku .....                                                     |
| 10.8.                   | Optymalny portfel .....                                                                                                               |
| 10.9.                   | Równowaga na rynku kapitałowym .....                                                                                                  |
| 10.10.                  | Ryzyko w warunkach utrzymywania przez inwestorów<br>portfela rynkowego .....                                                          |
| 10.11.                  | Beta jako miara reakcji stopy zwrotu z papieru wartościowego<br>na zmiany zachodzące na rynku .....                                   |
| 10.12.                  | Model wyceny aktywów kapitałowych (CAPM) .....                                                                                        |
| PODSUMOWANIE .....      |                                                                                                                                       |
| NOWE POJĘCIE .....      |                                                                                                                                       |
| LITERATURA .....        |                                                                                                                                       |
| PYTANIA KONTROLNE ..... |                                                                                                                                       |
| ZADANIA .....           |                                                                                                                                       |
| ANEKS 10.1.             |                                                                                                                                       |
|                         | Obserwowalność relacji ryzyko - stopa zwrotu na rynkach finansowych .....                                                             |
| ANEKS 10.2.             |                                                                                                                                       |
|                         | Alternatywne podejście do relacji między ryzykiem a stopą zwrotu:<br>teoria arbitrażu cenowego - arbitrage pricing theory (APT) ..... |
| ZAŁĄCZNIKI .....        |                                                                                                                                       |
| INDEKS .....            |                                                                                                                                       |